

Dikasterium pro laiky, rodinu a život
Pastorační směrnice pro slavení
Světového dne mládeže v místních církvích

1. Světové dny mládeže

Založení Světových dní mládeže (SDM) bylo nepochybně jednou z velkých prorockých intuicí svatého Jana Pavla II., který důvody svého rozhodnutí vysvětloval takto: „Všichni mladí musí cítit, že se církev o ně stará; ať se tedy celá církev v jednotě s Petrovým nástupcem cítí být na světové úrovni stále více angažována ve prospěch mládeže, toho, po čem touží a o co se zajímá, k čemu je otevřená a jaké má naděje, aby odpovídala na její očekávání a předávala jistotu, kterou je Kristus, pravdu, kterou je Kristus, lásku, kterou je Kristus...“¹

Papež Benedikt XVI. převzal štafetový kolík od svého předchůdce, při různých příležitostech neváhal zdůrazňovat, jaký prozřetelnostní dar pro církev tyto události představují, a označil je za „lék proti únavě víry“, „nový mladistvý způsob, jak být křesťany“, „prožívanou novou evangelizací“.²

I podle papeže Františka vytvářejí Světové dny mládeže pro celou církev a zvláště pro mladé generace misijní podnět mimořádné síly. Pouze několik měsíců po svém zvolení zahájil v červenci 2013 svůj pontifikát Světovým dnem mládeže v Riu de Janeiro, v jehož závěru poznamenal, že tento SDM byl „novou etapou putování mladých po kontinentech s Kristovým křížem. Nesmíme nikdy zapomínat, že Světové dny mládeže nejsou nějakými ‚ohňostroji‘ a okamžiky chvilkového nadšení pro ně samé; jsou to etapy dlouhé cesty započaté v roce 1985 z iniciativy Jana Pavla II.“³ A potom objasnil ústřední bod: „Stále mějme na paměti, že mladí nenásledují papeže, následují Ježíše Krista a nesou jeho kříž. Papež je vede a doprovází na této cestě víry a naděje.“⁴

Jak je známo, mezinárodní slavení této události se koná zpravidla jednou za tři roky v různých zemích a za účasti Svatého otce. Řádné slavení tohoto dne však probíhá také každoročně v místních církvích, které se samostatně ujímají jeho organizace.

2. SDM v místních církvích

Světový den mládeže slavený v každé místní církvi má velký význam a hodnotu nejen pro mladé žijící v dané oblasti, ale pro celé lokální církevní společenství.

Někteří mladí nemají z objektivních studijních, pracovních nebo finančních důvodů možnost účastnit se mezinárodních slavení těchto dní. Proto je dobře, aby každá místní církev nabídla také jim možnost osobního prožití takového „svátku víry“ i na lokální úrovni jako událost silného svědectví, společenství a modlitby, podobnou oněm mezinárodním, které hluboce poznamenaly život mnoha mladých ve všech částech světa.

Světový den mládeže slavený na lokální úrovni zároveň nabývá vysoce důležitého významu pro každou místní církev. Slouží k tomu, aby formoval celé církevní společenství – laiky, kněze, zasvěcené osoby, rodiny, dospělé i seniory – zvyšoval jejich citlivost a vnímavost k jejich poslání předávat víru novým generacím. Generální shromáždění biskupské synody na téma „Mladí lidé, víra a rozlišování povolání“ (2018) připomnělo, že celá církev – všeobecná i místní a každý její člen – musí cítit zodpovědnost za mladé a být připravena k tomu, aby se nechala oslovit jejich otázkami, jejich přáními a jejich těžkostmi. Slavení Dní mládeže na lokální úrovni je tedy

¹ Jan Pavel II. Promluva ke sboru kardinálů, ke kurií a k Římské prelatuře u příležitosti vánočních přání. In *Insegnamenti* VIII, 2 (1985), s. 1559–1560.

² Srov. Benedikt XVI. Projev Svatého otce ke ctihodným pánům kardinálům, k Římské kurií a Papežské rodině u příležitosti vánočních přání. In *Insegnamenti* VII, 2 (2011), s. 951–955.

³ František. Angelus. In *Insegnamenti* I, 2 (2013), s. 155.

⁴ Tamtéž.

nesmírně užitečné pro to, aby se v církevním povědomí živě uchovala naléhavá potřeba jít s mladými, přijímat je, trpělivě jim naslouchat a hlásat jim slovo Boží s láskou i rozhodností.⁵

Právě pro slavení SDM na místní úrovni vypracovalo toto dikasterium v rámci svých kompetencí⁶ některé pastorační směrnice určené všem biskupským konferencím, synodům patriarchálních církví a vrchních arcibiskupství, diecézím/eparchiím, církevním hnutím a sdružením a v neposlední řadě mladým celého světa. Jejich cílem je, aby se diecézní/eparchiální SDM prožíval naplno jako okamžik slavení „pro mladé“ a „s mladými“.

Záměrem těchto pastoračních směrnic je povzbudit místní církve, aby stále více doceňovaly slavení diecézního SDM a chápaly ho jako vhodnou příležitost pro kreativní plánování a realizaci těch iniciativ, z nichž vyplývá, že církev považuje své poslání u mladých lidí za „epochální pastorační prioritu, které je třeba věnovat čas, energii a prostředky“.⁷ Je nutno jednat tak, aby si mladé generace uvědomovaly, že jsou v centru pozornosti a pastorační starostlivosti církve. Mladí skutečně chtějí být zapojeni a oceněni, aby se mohli pokládat za spoluaktéry života a poslání církve.⁸

Následující instrukce mají na mysli především jednotlivé diecéze jako vymezené oblasti, označované výrazem partikulární (či místní) církve. Je však samozřejmě třeba přizpůsobovat je různým situacím, v jakých se církev v rozličných oblastech světa nachází, např. jsou-li diecéze malé a disponují nevelkými lidskými a materiálními zdroji. V těchto konkrétních případech anebo tam, kde se to ukazuje jako pastoračně vhodné, je možné, aby sousední nebo přiřazené jurisdikční okrsky spojily pro slavení Dne mládeže své síly nebo aby se slavil na úrovni církevní metropole či celonárodně.

3. Slavení SDM na lokální úrovni o slavnosti Ježíše Krista Krále

V závěru slavení eucharistie o slavnosti Ježíše Krista Krále 22. listopadu 2020 Svatý otec František znovu předložil myšlenku slavit SDM v místních církvích a oznámil, že počínaje rokem 2021 se toto slavení, které tradičně probíhalo na Květnou neděli, bude konat v neděli, na niž případně slavnost Ježíše Krista Krále.⁹

V této souvislosti připomínáme, že svatý Jan Pavel II. právě o slavnosti Ježíše Krista Krále v roce 1984 svolal mladé na setkání konané u příležitosti Mezinárodního roku mládeže (1985), který společně s vyhlášením Jubilea mladých v Roce vykoupění (1984) znamenal začátek dlouhé cesty SDM: „O této slavnosti [...] církev zvěstuje Kristovo království, které je již přítomné, ale ještě tajemně roste, dokud se plně neprojeví. Vy mladí jste nenahraditelnými nositeli dynamiky Božího království, naděje pro církve a pro svět.“ Takový byl tedy vznik SDM; v den Ježíše Krista Krále byli mladí z celého světa pozváni, aby „na začátku Svatého týdne, v sobotu a na Květnou neděli, přišli do Říma na setkání s papežem“.¹⁰

Vskutku není těžké vnímat spojení mezi Květnou nedělí a slavností Ježíše Krista Krále. Na Květnou neděli se připomíná, jak Ježíš vjíždí do Jeruzaléma jako král, „pokorný, sedí na oslu, na oslátku“ (Mt 21,5) a lid ho provolává Mesiášem: „Hosana synu Davidovu! Požehnaný, který

⁵ Srov. *Závěrečný dokument 15. řádného generálního shromáždění biskupské synody*, 4. Dále bude tento dokument označován značkou ZD.

⁶ Dikasterium pro laiky, rodinu a život „vyjadřuje specifickou starost církve o mladé, prosazuje jejich roli jako důležitých aktérů uprostřed problémů dnešního světa. Podporuje iniciativy Svatého otce v oblasti pastorační mládeže, staví se do služby biskupských konferencí, hnutí a mezinárodních mládežnických sdružení, napomáhá jejich spolupráci a organizuje setkání na mezinárodní úrovni. Velký význam pro jeho činnost má příprava Světových dní mládeže“ (*Stanovy*, čl. 8).

⁷ ZD 119.

⁸ Srov. tamtéž.

⁹ Srov. František. Homilie při mši svaté o slavnosti našeho Pána Ježíše Krista, Krále vesmíru. *L'Osservatore Romano*, 23. listopadu 2020, s. 6. Doporučuje se, aby se Světový den mládeže konal ve stejný den, na který případně slavnost Ježíše Krista Krále i v těch církvích, v jejichž obřadu tato slavnost není nebo se slaví v jiný den. Avšak ordináři mají právo rozhodnout odlišně.

¹⁰ Jan Pavel II. Angelus. In *Insegnamenti VII*, 2 (1984), s. 1298.

přichází ve jménu Páně!“ (Mt 21,9). Evangelista Lukáš výslovně dodává ke zvolání zástupu „ten, který přichází“ označení „král“, a tak zdůrazňuje, že Mesiáš je také král a že jeho vjezd do Jeruzaléma představuje v určitém smyslu královskou intronizaci: „Požehnaný, který přichází jako král ve jménu Páně!“ (Lk 19,38).

Kristův královský rozměr je pro Lukáše natolik důležitý, že se objevuje od začátku až do konce pozemského života Ježíše Krista a doprovází celou jeho službu. Při Zvěstování anděl prorokuje Panně Marii, že dítě, které počala, dostane od Boha „trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce“ (Lk 1,32–33). A v dramatickém okamžiku ukřižování, zatímco ostatní evangelisté se omezují na to, že se zmiňují o urážkách dvou ukřižovaných po Ježíšově boku, představuje Lukáš dojemnou postavu „dobrého lotra“, který z popravního nástroje kříže prosí Ježíše: „Pamatuj na mě, až přijdeš do svého království“ (Lk 23,42). Slova přijetí a odpuštění, která Ježíš pronáší jako odpověď na tuto prosbu, dávají pochopit, že on je král, který přišel, aby přinesl spásu: „Dnes budeš se mnou v ráji“ (Lk 23,43).

Mocná zvěst, která má být adresována mladým a musí stát v centru každého diecézního/eparchiálního SDM, tedy zní: Přijměte Krista! Přijměte ho jako krále svého života! Je to král, který přišel, aby přinesl spásu! Bez něj není skutečný mír a neexistuje pravé vnitřní smíření ani pravé smíření s ostatními lidmi! Bez jeho království také společnost ztrácí svou lidskou tvář. Bez Kristova království mizí veškeré pravé bratrství a každá autentická blízkost tomu, kdo trpí.

Papež František připomněl, že v centru obou liturgických slavení, slavnosti Ježíše Krista Krále i Květné neděle, „zůstává tajemství Ježíše Krista, Spasitele člověka...“¹¹ Centrem poselství je tedy i nadále to, že velikost člověka se odvozuje z lásky, která se dokáže dávat druhým „až do krajnosti“.

Proto jsou diecéze/eparchie zvány, aby slavily SDM v den, na který připadá slavnost Ježíše Krista Krále. Přáním Svatého otce je, aby všeobecná církev v tento den postavila do centra své pastorační pozornosti mladé lidi, modlila se za ně, konala skutky, které učiní z mladých hlavní aktéry, organizovala komunikační kampaně atd. Ideální by bylo uspořádat v den slavnosti Ježíše Krista Krále nějakou akci (diecézní/eparchiální, regionální nebo celonárodní). Z různých důvodů se však může ukázat jako potřebné uspořádat tuto akci k jinému datu.

Toto slavení by mělo být součástí rozsáhlejší pastorační cesty, v jejímž rámci SDM představuje pouze jednu etapu.¹² Nikoli náhodou Svatý otec doporučuje, že „pastorace mládeže musí být synodální, to znamená, že má mít podobu ‚společného putování‘“.¹³

4. Úhelné kameny SDM

V průběhu biskupské synody na téma „Mladí lidé, víra a rozlišování povolání“ se různé příspěvky synodálních otců týkaly Světového dne mládeže. V Závěrečném dokumentu se o tom říká: „Světový den mládeže, který vznikl z prorocké intuice sv. Jana Pavla II., zůstává pro výchozím bodem i pro mládež třetího tisíciletí. Národní a diecézní [/eparchiální] setkání hrají v životě mládeže důležitou roli, protože umožňují zakusit živou víru a společenství, které napomáhají vyrovnat se s životními výzvami a zodpovědně zaujmout své místo ve společnosti a v církvi.“¹⁴

Dokument zdůrazňuje, že tato shromáždění navazují „na běžné pastorační doprovázení v jednotlivých společenstvích, které prohlubuje chápání evangelia a jeho uplatňování v životních

¹¹ František. Homilie při mši svaté o slavnosti našeho Pána Ježíše Krista, Krále vesmíru. *L'Osservatore Romano*, cit. čl.

¹² Srov. ZD 142.

¹³ František. Posynodní apoštol. exhortace *Christus vivit* (dále ChV). Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019, č. 206.

¹⁴ ZD 16.

rozhodnutích¹⁵ a potvrzuje, že „přinášejí možnost putování, zakoušení bratrství všech, radostné sdílení víry a růst v sounáležitosti s církví“.¹⁶

Podívejme se na některé z těchto „úhelných kamenů“¹⁷, které mají být v srdci každého SDM, včetně jeho lokální podoby, a tím tedy nabývají jasné programové hodnoty.

a) *Den mladých má být „slavností víry“*

Slavení SDM nabízí mladým živou a radostnou zkušenost víry a společenství i místo, kde mohou zakusit krásu Pánovy tváře.¹⁸ Život z víry vyrůstá ze setkání s osobou Ježíše Krista, a proto je dobře, aby na každém SDM zaznělo pozvání pro každého mladého člověka k setkání s Kristem a k zahájení osobního dialogu s ním: „Slavností víry je, když se společně chválí Pán, zpívá se, naslouchá se Božímu slovu, setrvává se v tichu při adoraci – to všechno je vrcholem SDM.“¹⁹

Program mezinárodních SDM (dimenze kerygmatická, formační, svědecká, svátostná, umělecká atd.) může v tomto smyslu být inspirací pro lokální akce, které ho mohou kreativně upravit. Velkou pozornost je třeba věnovat zvláště chvílím tiché eucharistické adorace, jakožto výsostnému projevu víry, a liturgii svátosti pokání, jež je přednostním místem pro setkání s Božím milosrdenstvím.

Dále je třeba mít na paměti, že přirozené nadšení mladých, elán, s nímž se oddávají věcem, jež se jich týkají, a který charakterizuje způsob jejich prožívání víry, na každém SDM stimuluje a oživuje víru celého Božího lidu. Svolání evangeliem a pozvání ke zkušenosti s Pánem se mladí často osvědčují jako odvážní svědkové víry a díky tomu se SDM vždy stává překvapující a jedinečnou událostí.

b) *Den mladých má být „zkušeností církve“*

Je důležité, aby se slavení diecézního/eparchiálního SDM stalo příležitostí, při níž mladí mohou zakoušet církevní společenství a růst ve vědomí, že jsou integrální součástí církve. První formou zapojení mladých musí být naslouchání. Při přípravě diecézního/eparchiálního Dne mládeže je třeba nacházet odpovídající čas a způsob, kdy a jak hlasu mladých naslouchat v rámci existujících struktur společenství: diecézní/eparchiální a interdiecézní/intereparchiální rady, kněžské rady, lokální biskupské rady... Nezapomínejme, že oni jsou mladou tvářící církve!

Po boku mladých lidí mají najít svůj prostor různá charismata přítomná na daném církevním území. Je zásadně důležité, aby organizace diecézního/eparchiálního SDM probíhala společně a zahrnovala různé životní stavy s návrhem práce v synodálním duchu, jak si přeje Svatý otec v *Christus vivit*: „Živení tímto duchem budeme moci rozvíjet participující, spoluodpovědnou církev, která bude schopna zúročit bohatství různosti, které ji utváří. Taková církev vděčně přijme také přínos laiků, tedy i mladých mužů a žen, osob zasvěceného života a rovněž skupin, sdružení a hnutí. Nikdo nesmí být odsunut nebo sám stát stranou.“²⁰ Tak bude možno shromážďovat a koordinovat všechny živé síly místní církve a rovněž probudit ty „ospalé“.

Přítomnost místního biskupa a jeho ochota být mezi mladými je v tomto kontextu pro ně samotné velkým znamením lásky a blízkosti. Nezřídka se slavení diecézního/eparchiálního SDM stává pro různé mladé lidi příležitostí setkat se se svým pastýřem a vést s ním dialog. Papež

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ Tamtéž 142.

¹⁷ Pro hlubší poznání přínosu SDM pro duchovní cestu mladých viz: Benedikt XVI. Projev Svatého otce ke ctihodným pánům kardinálům, k Římské kurii a Papežské rodině u příležitosti vánočních přání. In *Insegnamenti*, cit.; František. Generální audience. In *Insegnamenti* I, 2 (2013), s. 209–211.

¹⁸ Srov. ZD 16 a 142.

¹⁹ František. Generální audience. In *Insegnamenti* I, 2 (2013), s. 210.

²⁰ ChV, č. 206.

František povzbuzuje k pastoraci ve stylu blízkosti, kde „je třeba přednostně používat jazyk blízkosti, jazyk nezištné, osobní a životně nezbytné lásky, která se dotýká srdce, vstupuje do života a probouzí naději a touhu“.²¹

c) *Den mladých má být „misijní zkušeností“*

SDM se na mezinárodní úrovni ukázal jako vynikající příležitost umožňující mladým, aby prožili misijní zkušenost. Stejně tak tomu má být i při diecézním/eparchiálním dni. Jak říká papež František „pastorace mládeže musí být vždycky pastorací misijní“.²²

Za tímto účelem lze organizovat misie, při nichž jsou mladí pozváni, aby navštívili lidi v jejich obydlích, přinesli jim poselství naděje, slovo útěchy anebo jim prostě naslouchali.²³ V síle svého nadšení mohou mladí – tam, kde je to možné – být hlavními aktéry chvilky veřejné evangelizace uskutečňované písněmi, modlitbami a svědectvím, jež probíhají na ulicích a náměstích města, kde se setkávají jejich vrstevníci, neboť mladí jsou nejlepšími evangelizátory mladých. Samotná jejich přítomnost a radostná víra představují „živé hlásání“ radostné zvěsti, která přitahuje další mladé.

Rovněž je třeba povzbuzovat k aktivitám, při nichž mladí udělají zkušenost dobrovolnické práce, bezplatné služby a sebedarování. Nesmí se zapomínat, že v neděli předcházející slavnosti Ježíše Krista Krále slaví církve Světový den chudých. Jaká může být lepší příležitost pro šíření iniciativ, při nichž mladí darují svůj čas a své síly ve prospěch lidí nejchudších, postavených na okraj a těch, kdo jsou ze společnosti vyloučeni? Tak se mladým nabízí příležitost, aby se stali „aktéry revoluce lásky a služby, schopní odporovat patologickým konzumního a povrchního individualismu“.²⁴

d) *Světový den mládeže má být „příležitostí rozpoznat povolání“ a „voláním ke svatosti“*

V rámci intenzivní církevní a misijní zkušenosti víry je třeba dát prioritu rozměru povolání. Jedná se o postupné přibližování, které dává mladým pochopit hlavně to, že v celém svém životě stojí před Bohem a ten je miluje a volá. Bůh je povolal především do života, trvale je volá ke štěstí, volá je k tomu, aby ho poznávali, naslouchali jeho hlasu a především aby přijali jeho Syna Ježíše jako svého Učitele, svého Přítele a svého Spasitele. Rozpoznat toto „základní povolání“ a konfrontovat se s ním znamená pro mladé první velkou výzvu. Je-li totiž první Boží „volání“ přijato vážně, již je směřuje k náročným životním volbám: přijmout život jako Boží dar, který je pak třeba žít ve vztahu s Bohem, a nikoli způsobem zaměřeným na sebe; ve svých citových a sociálních vztazích se rozhodovat pro křesťanský životní styl; zvolit si studium, pracovní zaměření a celou vlastní budoucnost v plném souladu s přátelstvím s Bohem, které přijali a chtějí si ho uchránit; rozhodnout se pro to, aby vlastní život byl darem pro druhé, a prožívat ho v nezištné službě a lásce. Jedná se o volby často radikální, dávající odpověď na Boží volání, a ty vloží do celého života mladých rozhodující nasměrování: „Život [...] je dobou silných, důležitých a trvalých rozhodnutí. Banální rozhodnutí vedou k banálnímu životu a velká rozhodnutí činí život velkým.“²⁵

V rámci tohoto širšího „obzoru povolání“ je zapotřebí bez obav ukazovat mladým lidem důležitost rozhodnutí zvolit si onen životní stav, který odpovídá povolání, jímž se Bůh obrací ke každému z nich zvlášť, ať už je to povolání ke kněžství nebo k zasvěcenému životu i v jeho monastické podobě nebo k manželství a rodině. V tomto smyslu může být velkou pomocí účast seminaristů, zasvěcených osob, manželských dvojic a rodin. Jejich přítomnost a jejich svědectví

²¹ ChV, č. 211.

²² ChV, č. 240.

²³ Srov. ChV, č. 240.

²⁴ ChV, č. 174.

²⁵ František. Homilie při mši svaté o slavnosti našeho Pána Ježíše Krista, Krále vesmíru. In *L'Osservatore Romano*, cit. čl.

může pomoci vzbudit v mladých správné otázky o povolání a touhu pustit se do hledání „velkého plánu“, který má Bůh na mysli pro každého z nich. Při delikátním procesu, jenž má vést k dozrání takovéhoto rozhodnutí, je třeba mladé doprovázet a pomáhat jim vyjasňováním a rozlišováním. Až dozraje čas, je dobře je povzbudit k tomu, aby svou osobní volbu díky důvěře v Boží pomoc uskutečnili s rozhodností, a tak nezůstávali ve stavu trvalé nerozhodnosti.

V základě každé volby týkající se povolání musí spočívat ještě zásadnější volání ke svatosti. SDM musí umožnit, aby v mladých rezonovalo povolání ke svatosti²⁶ jako skutečná cesta ke štěstí a k naplnění jejich života. Je to svatost odpovídající osobní historii a vlohám každého mladého člověka, aniž by kladla meze tajemným cestám, které Bůh vyhrazuje pro každého a které mohou vést k hrdinským příběhům svatosti – jak tomu bylo a dosud je u mnoha mladých – anebo ke „svatosti ze sousedství“, ze které není nikdo vyloučen. Proto je třeba vážít si bohatého dědictví svatých místní i všeobecné církve jako starších bratří ve víře, jejichž historie nám potvrzuje, že život svatosti je nejen možný a zvládnutelný, ale také dává velkou radost.

e) Den mladých má být „poutnickou zkušeností“

SDM byl už od svého počátku velkým putováním. Putováním prostorem: z různých zemí, měst a kontinentů na místo zvolené pro setkání s papežem a s dalšími mladými; putováním časem: od jedné generace mladých ke druhé, která „převzala štafetu“. To hluboce poznamenalo posledních pětatřicet let života církve. Generace SDM jsou tedy poutnickým lidem. Nikoli pocestnými, kteří chodí bez cíle, ale sjednoceným lidem, poutníky, kteří „krácejí společně“ k cíli, k setkání s Někým, s tím Jediným schopným dát jejich životu smysl, s Bohem, který se stal člověkem a povolává každého z mladých, aby byl jeho učedníkem, zanechal všechno a „kráčel za ním“. Zákonitost putování vyžaduje jít k podstatě; vyzývá mladé, aby zanechali za sebou pohodlné a prázdné jistoty a přijali střídmy a pohostinný cestovní styl, který je otevřený Prozřetelnosti a „Božím překvapením“, styl, který vychovává k překonávání sebe samých a k přijímání výzev, jež je cestou potkají.

Diecézní/eparchiální slavení SDM může tedy mladým nabídnout konkrétní způsoby, jak prožít opravdovou poutnickou zkušenost; takovou zkušenost, která stimuluje mladé, aby vyšli ze svých domovů a vydali se na cestu. Naučí se při ní poznávat pot a námahu cesty vpřed, fyzickou únavu i radost ducha. Díky společnému putování často objeví nové přátele, zakusí nadšení ze sdílených ideálů, zatímco upírají pohled na společný cíl, navzájem se podporují v těžkostech, s radostí sdílejí to málo, co mají. To všechno má zásadní důležitost v dnešní době, kdy mnozí mladí prožívají riziko izolovanosti ve virtuálních a nereálných světech, vzdálení od prachu „cest tohoto světa“; jsou přitom ochuzeni o hluboké uspokojení, které pochází z dosažení vytouženého cíle s námahou a trpělivostí, nikoli jednoduchým kliknutím, ale vytrvalostí ducha i těla. V tomto smyslu je diecézní/eparchiální Den mládeže vzácnou příležitostí, aby mladí mohli objevit lokální poutní místa a jiná místa významná pro lidovou zbožnost a uvědomovali si, že „různé projevy lidové zbožnosti, zejména poutě, přitahují mladé lidi, kteří se nezačleňují snadno do církevních struktur, a jsou konkrétním projevem důvěry v Boha“.²⁷

f) Den mladých má být zkušeností „všeobecného bratrství“

SDM má být příležitostí k setkání pro všechny mladé, ne jen pro mladé katolíky. „Každý mladý má co říci ostatním, má co říci dospělým, má co říci kněžím, řádovým sestrám, biskupům i papežovi.“²⁸

²⁶ Srov. František. Apoštol. exhort. *Gaudete et exsultate*, č. 2. Praha: Paulínky, 2018.

²⁷ ChV, č. 238.

²⁸ František. Projev při vigílii modliteb během přípravy Světového dne mládeže. In *L'Osservatore Romano*, 10.–11. dubna 2017, s. 7.

Diecézní/eparchiální slavení SDM se tak může stát vhodnou příležitostí pro to, aby se sblížili a vedli mezi sebou dialog všichni mladí, kteří žijí na daném území, bez ohledu na jejich víru, na jejich vidění světa a jejich přesvědčení. Každý mladý musí cítit, že je pozván k účasti a že je přijímán jako bratr nebo sestra. Je třeba budovat „pastoraci mládeže, která bude schopná vytvářet inkluzivní prostory, kde bude místo pro mladé lidi bez rozdílu a kde se bude skutečně projevovat, že jsme církve s otevřenými dveřmi“.²⁹

5. Mladí jako hlavní aktéři

Jak již bylo naznačeno, je důležité, aby ti, kdo vykonávají pastoraci mládeže, byli stále pozornější na začlenění mladých do všech kroků pastoračního plánování SDM v synodálně-misijním duchu a oceňovali kreativitu, jazyk a metody, jež jsou vlastní jejich věku. Kdo více než oni zná jazyk a problematiku svých vrstevníků? Kdo více než oni je schopen se k nim přiblížit prostřednictvím umění, prostředků sociální komunikace...?

Při přípravě diecézní/eparchiální verze SDM stojí za to vyzdvihnout svědectví a zkušenost mladých, kteří se předtím zúčastnili mezinárodních SDM.

V některých místních církvích, v návaznosti na přípravu mezinárodních SDM nebo na organizaci mládežnických iniciativ na národní a diecézní/eparchiální úrovni, byli mladí „veteráni“ těchto strhujících zkušeností začlenění do týmů pro pastoraci mládeže v různých oblastech: farních, diecézních/eparchiálních, národních atd. To dokazuje, že mladí, když se osobně stanou hlavními aktéry realizace skutečně významných událostí, potom snadno přejímají ideály, jimiž byly tyto události inspirovány, myslí i srdcem zachytí jejich důležitost, nadchnou se a sami jsou ochotni věnovat svůj čas a síly, aby je sdíleli s ostatními. Ze silných zkušeností víry a služby se často rodí ochota k pastoračnímu nasazení ve své vlastní místní církvi.

Proto znovu zdůrazňujeme, že je třeba mít odvahu začleňovat mladé a svěřovat jim aktivní úlohy; to platí pro mladé, kteří patří k různým pastoračním složkám přítomným v diecézi, i pro ty, kteří nejsou součástí žádného společenství, mládežnické skupiny, sdružení nebo hnutí. Diecézní/eparchiální SDM může být dobrou příležitostí, aby se ukázalo bohatství místní církve a zabránilo se přitom tomu, že mladí, kteří jsou v etablovaných pastoračních strukturách méně přítomní nebo méně „aktivní“, se budou cítit vyloučení. Všichni se musí cítit jako „významní hosté“, všichni musí cítit, že jsou očekáváni a že je ostatní mají rádi v jejich neopakovatelné jedinečnosti a lidském i duchovním bohatství. Diecézní/eparchiální setkání tak může být vhodnou příležitostí, aby se stimulovalo přijetí všech mladých, kteří možná hledají své místo v církvi, a ještě ho nenašli.

6. Každoroční poselství Svatého otce k SDM

Ke slavení diecézního/eparchiálního SDM uveřejňuje Svatý otec každý rok své poselství mladým. Proto by bylo vhodné, aby se přípravná setkání i samotné diecézní/eparchiální SDM inspirovaly slovem Svatého otce adresovaným mládeži, zvláště pak biblickým úryvkem, který je v poselství navržen.

Rovněž je důležité, aby mladí naslouchali Božímu slovu i slovu církve vyslovenému ústy lidí jim blízkých, kteří dobře znají jejich povahu, historii, záliby, těžkosti, boje, očekávání i naděje; ti dokážou dobře aplikovat biblické texty i nauku církve na prožívání konkrétních životních situací mladých, které mají před sebou. Tato zprostředkující činnost při katechezi a dialogu rovněž pomůže mladým, aby dokázali nalézat konkrétní způsob, jímž mohou svědčit o Božím slově, kterému naslouchají, žít ho v každodenním životě, vtělovat ho v rodině, v pracovním a studijním prostředí i mezi přáteli.

²⁹ ChV, č. 234.

Zaměření tohoto poselství, jež je zamýšleno jako průvodce na cestě všeobecné církve s mladými, pak lze inteligentně a s velkou kulturní citlivostí interpretovat s ohledem na místní kontext. Rovněž může inspirovat pastorační mládež v místní církvi, aniž by se zapomínalo na dvě významné akční linie stanovené papežem Františkem: *hledání a růst*.³⁰

Nelze vyloučit, aby se poselství předávalo také různými uměleckými výrazy a iniciativami sociálního charakteru, jak k tomu vyzval Svatý otec v poselství k 35. SDM: „[předkládejte] světu a církvi i ostatním mladým něco krásného na duchovním, uměleckém a sociálním poli.“³¹ Kromě toho by se jeho obsah mohl převzít i při různých důležitých momentech pastoračního roku, jako je misijní měsíc a měsíc věnovaný Božímu slovu nebo povoláním; dbá se přitom na usměrnění různých biskupských konferencí.

V neposlední řadě by se poselství Svatého otce mohlo stát tématem různých setkání určených mladým, která plánují aktéři pastorační mládeže místní církve, církevní sdružení a hnutí.

7. Závěr

Slavení diecézního/eparchiálního SDM nepochybně představuje důležitou etapu v životě každé místní církve, přednostní chvíli pro setkání s mladými generacemi, nástroj pro evangelizaci světa mladých a pro dialog s nimi. Nezapomínejme, že „církve má mnoho co říci mladým lidem a mladí lidé mají mnoho co říci církvi“.³²

Pastorační směrnice obsažené v tomto textu mají být pomůckou, která ukazuje teoretická odůvodnění a jejich možné praktické uskutečnění směřující k tomu, aby se diecézní/eparchiální SDM stal příležitostí ukázat potenciál dobra, velkorysosti, žízně po autentických hodnotách a velkých ideálech, který má v sobě každý mladý člověk. Zdůrazňujeme proto, že je důležité, aby místní církve věnovaly slavení diecézního/eparchiálního Dne mladých zvláštní pozornost a náležitě ocenily jeho význam. Investovat do mladých znamená investovat do budoucnosti církve, znamená to napomáhat povoláním, znamená to účinně nastartovat vzdálenou přípravu zítřejších rodin. Je to tedy životně důležitý úkol každé lokální církve, a nikoli pouhá aktivita, která se přidává k dalším.

Cestu pastorační mládeže v celém světě svěřujeme blahoslavené Panně Marii. Maria, jak připomíná papež František v *Christus vivit*, „hledí na tento putující lid tvořený mladými lidmi, který ji miluje, který ji hledá v tichu svého srdce, třebaže po cestě je tolik hluku, řečí a vyrušování. Ale před Matčinými očima je místo jen pro ticho naplněné nadějí. A tak Maria znovu osvěcuje naše mládí.“³³

Zveřejnění tohoto dokumentu schválil Svatý otec František.

Dáno ve Vatikánu dne 22. dubna 2021, o výročí odevzdání Kříže SDM mladým

*Kardinál Kevin Farrell
Prefekt*

*P. Alexandre Awi Mello, I.Sch.
Sekretář*

³⁰ Srov. ChV, č. 209.

³¹ František. Poselství pro Světový den mládeže. In *L'Osservatore Romano*, 6. března 2020, s. 8.

³² Jan Pavel II. Posynodní apoštol. exhort. *Christifideles laici*, č. 46. Praha: Zvon, 1996.

³³ ChV, č. 48.